

ODBOROVÝ ZVÄZ PRACOVNÍKOV ŠKOLSTVA A VEDY NA SLOVENSKU

DOBŘÁ REFORMA

Stratégia rozvoja slovenského vysokého školstva

Spracovala autorská skupina pod vedením Ing. Pavla Ondeka, predsedu OZ PŠaV na Slovensku.

Zloženie skupiny:

doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.

doc. Ing. Peter Gallo, CSc.

prof. Ing. Imrich Košťial, CSc.

prof. Ing. Igor Leššo, CSc.

prof. RNDr. Blažej Pandula, CSc.

doc. Ing. Juraj B. Ďurove, PhD.

Mgr. Ján Mikluš

PhDr. Daniela Hrehová, PhD.

doc. RNDr. Michal Blaško, PhD.

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

- ✓ Kto má urobiť transformáciu vysokého školstva na Slovensku?
- ✓ Budeme čakať na transformáciu alebo sa zapojíme do tohto procesu?
- ✓ Vieme, čo potrebuje naše školstvo?

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

- ✓ Má urobiť transformáciu vysokého školstva na Slovensku Ministerstvo školstva?
- ✓ Má urobiť transformáciu vysokého školstva na Slovensku rektorská konferencia?
- ✓ Má urobiť transformáciu vysokého školstva autorská skupina?
- ✓ Majú urobiť transformáciu vysokého školstva odbory?
- ✓ Odpoveď: Všetci spoločne!!!

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

- Projekt „**Dobrá reforma - Stratégia rozvoja slovenského vysokého školstva**“ navrhuje **transformáciu slovenského vysokého školstva pre 21. storočie**
- Cieľom projektu je zásadná **reforma slovenského vysokého školstva**, ktorá bude reflektovať dynamicky sa meniace podmienky spoločnosti pri prechode na 21. storočie

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

ČO PRINESIE DOBRÁ REFORMA ?

- ✓ Posilní **Slovensko** z pohľadu vedomostnej úrovne a zaradí ho medzi **najvyspelejšie krajiny v EU a vo svete**.
- ✓ Ukáže, že **Slovensko** vie si nájsť **vlastnú cestu rozvoja** založenú na najlepších tradíciách vzdelávania počnúc Cyrilom a Metodom, J. A. Komenským, štúrovskou generáciou, epochou I. slovenského gymnázia a slovenských učencov.

Počty zamestnancov a študentov na VVŠ k 31.10.2017/ 30.6.2013

menej o 79 212 000 € menej o 35 046 študentov VŠ

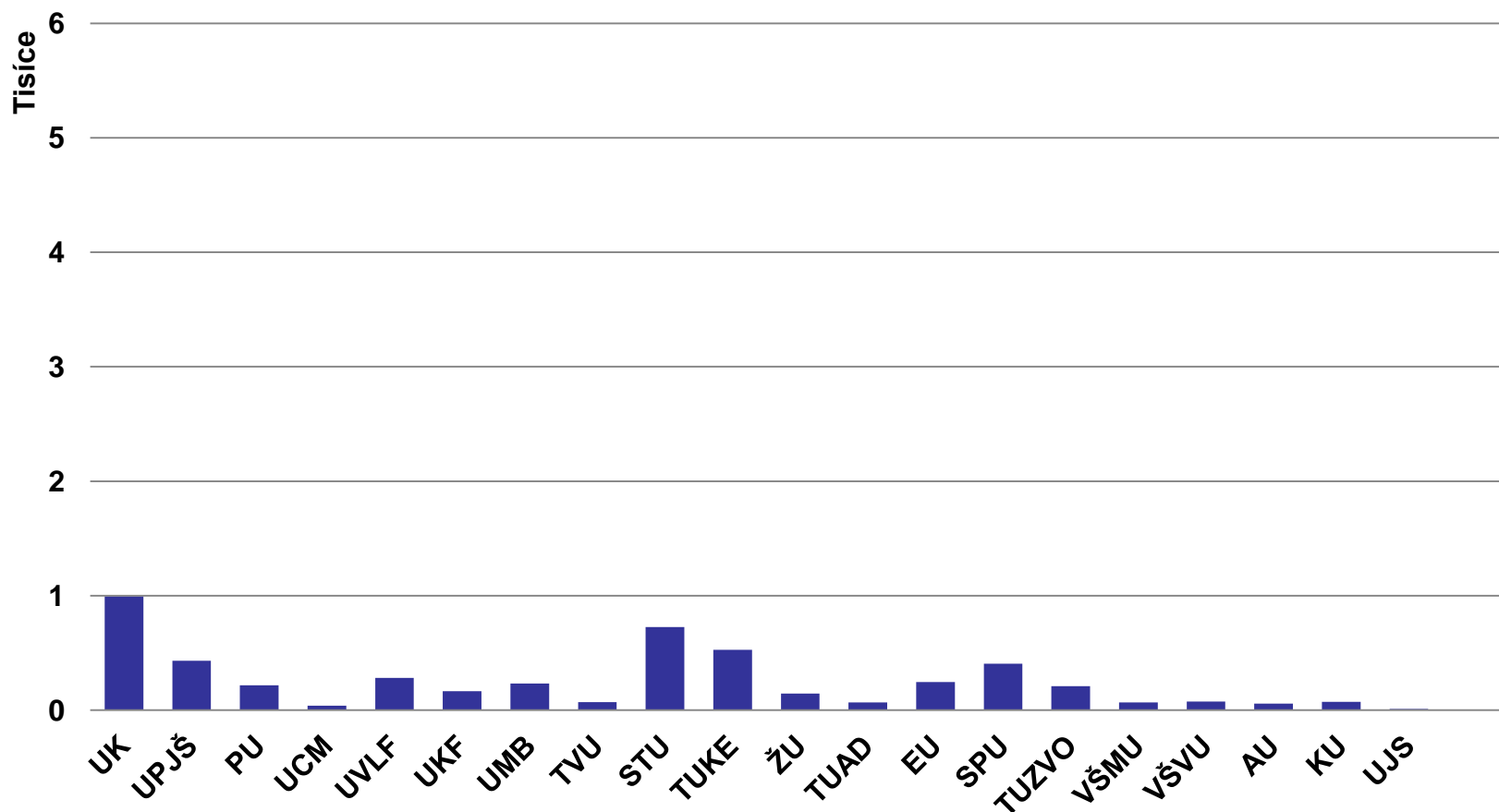
VVŠ	Spolu zamestnanci 2017/2013	Ped. zam. 2017/2013	Nepedagogickí zamestnanci			výsk.zam. 2017/2013	Výsk.z./ped. 2017/2013 v %	Spolu študenti/ 2017/2013	
			(bez ŠD a ŠJ) 2017/2013	dot zo št. rozp. 2017/2013	rozdiel 2017/2013			rozdiel 2017/2013	
UK	4 426,6/4 424,6	2 039,2/1 966,4	1 545,1/1 657,8	553,2/623	991,9/1 034,8	400,4/440,0	19,6/ 22,4	24 445/27 553	3 108
UPJŠ	1 466,9/1 362,8	657,4/ 618,2	558,3/ 561,6	125,5/197,5	432,8/ 364,1	125,9/101,0	19,1/ 16,3	7 449/ 8 441	992
PU	1 033,2/1 027,4	531,7/ 526,0	430,9/ 376,2	213,4/234,5	217,5/ 141,7	27,4/31,1	5,1/ 5,9	9 153/10 105	952
UCM	476,0/ 492,7	304,3/ 325,9	164,2/ 151,7	124,4/143	39,8/ 87,0	3,2/9,1	1,0/ 2,8	5 147/5 984	837
UVLF	594,6/ 525,4	214,6/ 193,1	338,1/ 295,4	55,2/ 58,5	282,9/ 236,9	38,9/27,4	18,1/ 14,2	2 035/ 2 185	150
UKF	923,6/ 957,0	530,8/ 533,0	359,3/ 323,0	194,2/270	165,1/ 53,0	9,0/23,0	1,7/ 4,3	8 289/ 11 714	3 425
UMB	1 437,8/1 160,1	517,0/ 594,2	420,5/ 451,4	187,5/263	233,0/ 188,4	13,9/34,8	2,7/ 5,8	7 986/ 11 387	3 401
TVU	507,4/543,2	289,2/ 313,3	189,1/ 202,4	119,9/158	69,2/ 44,4	11,1/11,7	3,8/ 3,7	4 944/ 6 653	1 709
STU	2 489,5/2 804,2	987,6/1 089,7	1031,4/1 099,7	304/390,5	727,4/ 709,2	340,6/386,1	34,5/ 35,4	13 228/17 125	3 897
TUKE	1 714,1/1 853,1	762,2/ 814,7	738,9/ 621,6	211,1/302,6	527,8/ 319,0	122,8/165,1	16,1/20,2	9 052/ 13 169	4 117
ŽU	1 462,8/1 465,9	592,6/ 639,1	626,8/ 482,2	210,7/257,5	144,6/ 224,7	153,9/156,0	25,9/ 24,4	9 032/ 11 140	2 108
TUAD	392,3/ 356,5	123,3/ 172,8	131,0/ 150,0	62,8/ 96,1	68,2/ 53,9	15,9/14,7	12,9/ 8,5	2 376/ 3 875	1 499
EU	1 017,8/1 243,6	493,0 616,2	432,4/ 434,6	186,5/246,9	245,9/ 187,7	30,9/40,0	6,3/ 6,5	7 944/ 10 659	2 715
SPU	1 113,1/1 120,0	448,9/ 440,8	581,8/ 514,1	176,5/220,7	405,3/ 293,4	77,4/76,2	17,3/ 17,3	7 582/ 9 481	1 899
TUZVO	656,4/ 747,5	242,9/ 268,4	287,0/ 352,9	77,3/110	209,7/ 242,9	47,3/55,7	19,5/ 20,7	3 033/ 4 502	1 469
VŠMU	287,1/ 296,4	180,5/ 174,7	95,3/ 96,4	28,6/ 24,3	66,7/ 72,1	11,3/25,3	6,3/ 14,4	1 030/ 1 094	64
VŠVU	215,4/209,2	115,8/ 105,3	94,2/ 85,3	18,4/ 15	75,8/ 70,3	4,6/18,6	4,0/ 17,7	662/ 674	12
AU	190,0/ 179,70	114,7/ 112,0	73,3 /63,7	15,4/ 13	57,9/ 50,7	0,0/0,0	0/ 0	553/ 586	33
KU	536,6/635,60	329,7/ 380,8	176,5/ 221,2	102,8/177	73,7/ 44,2	4,9/11,5	1,5/ 3,0	4 177/ 7 517	3 340
UJS	206,5/174,00	110,3/ 96,1	60,2/ 62,1	48,5/ 55,8	11,7/ 6,3	3,5/0,8	3,2/ 0,8	1 747/ 2 061	314
Spolu:	20 647,7/21 578,9	9 558,0/9 980,7	9 616,5/8 172,4/	3015,5/3856,9	6 601	1442,9/1628	15,0/ 16,3	130 859/ 165 905	

PREČO JE DOBRÚ REFORMU POTREBNE UROBIŤ ČO NAJSKÔR

Nedofinancovanosť VVŠ **79 212 000 €**

THP zamestnanci a administratíva

PREČO JE DOBRÚ REFORMU POTREBNE UROBIŤ ČO NAJSKÔR

Priemerný plat zamestnancov VVŠ spolu za roky 2014, 2015, 2016 a 2017 **zo všetkých zdrojov**

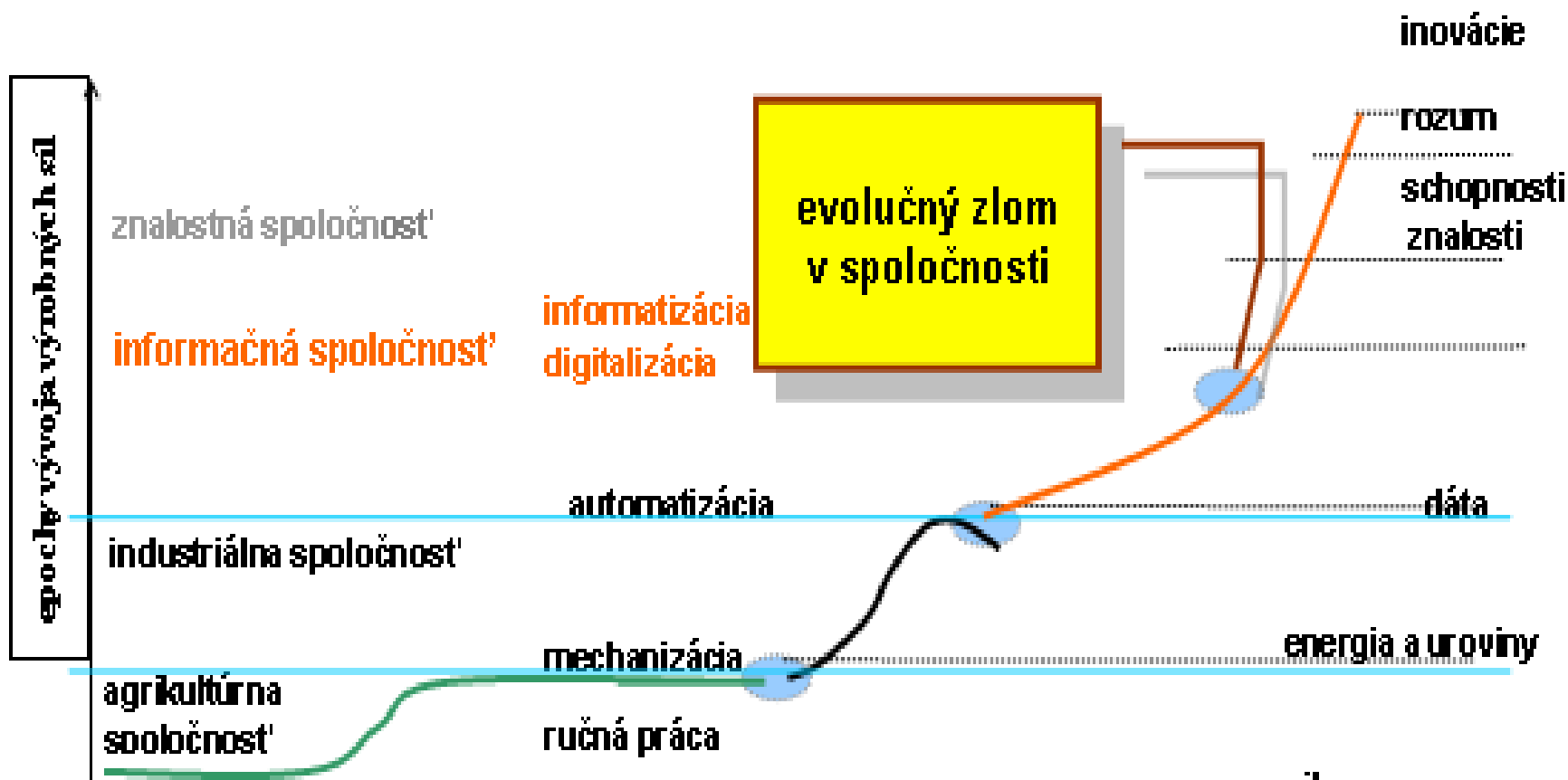
kategória	2014	2015	2016	2017	rozdiel v € 2017 - 2016	rozdiel v % 2017 - 2016	rozdiel 2016 - 2015	rozdiel 2015 - 2014
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5=4-3</i>	<i>6=4/3</i>		
vš učitelia	1 322,6	1 338,5	1 437,2	1 513,6	76,4	105,32%	98,7	15,9
výskumní zamestnanci	1 062,0	1 105,0	1 185,7	1 260,6	74,9	106,32%	80,7	43,0
neučitelia (aj ŠD+ŠJ)	760,9	779,3	826,7	871,1	44,4	105,37%	47,4	18,4
všetci zamestnanci VŠ	1 042,6	1 062,3	1 135,7	1 196,8	61,1	105,38%	73,4	19,7

Priemerný plat zamestnancov VVŠ spolu za roky 2014, 2015, 2016 a 2017 **zo štátneho rozpočtu** (zdroj 111)

kategória	2014	2015	2016	2017	rozdiel v € 2017 - 2016	rozdiel v % 2017 - 2016	rozdiel 2016 - 2015	rozdiel 2015 - 2014
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5=4-3</i>	<i>6=4/3</i>		
vš učitelia	1 230,5	1 244,9	1 333,5	1 407,4	73,9	105,54%	88,6	14,4
výskumní zamestnanci	980,5	1 018,3	1 091,6	1 154,4	62,8	105,75%	73,3	37,8
neučitelia (aj ŠD+ŠJ)	704,1	724,7	769,3	814,9	45,6	105,93%	44,6	20,6
všetci zamestnanci VŠ	978,7	999,0	1 066,9	1 126,9	60,0	105,62%	67,9	20,3

Vízia rozvoja slovenských vysokých škôl pre informačnú spoločnosť 21. storočia

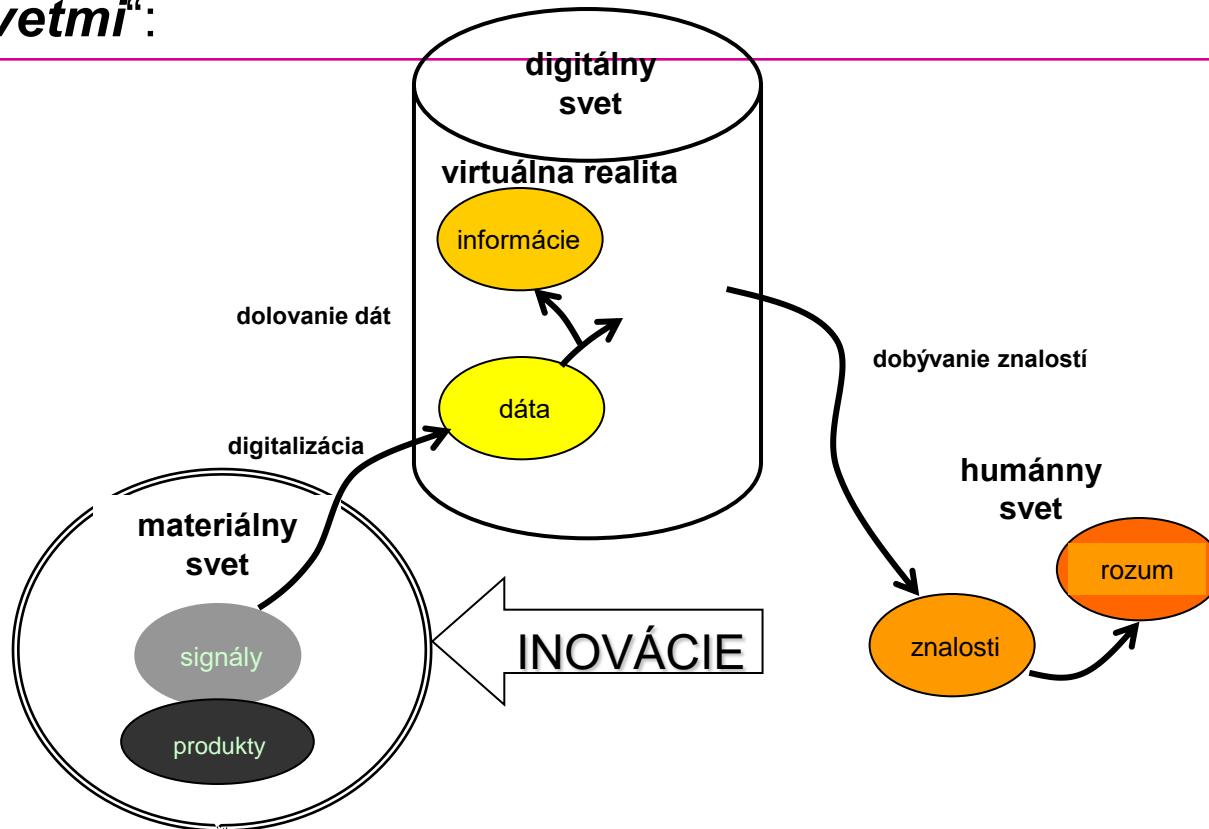
- Vývoj ľudskej spoločnosti je zákonitý proces, ktorý prebieha v súlade so zákonmi evolúcie, ktorými sú:
 - zákon vzniku a zániku, - zákon postupnej zmeny.

Vízia rozvoja slovenských vysokých škôl pre informačnú spoločnosť 21. storočia

indikátory zlomu vo vývoji na rozhraní industriálna spoločnosť – informačná spoločnosť:

- Človek ako jedinec v súčasnej spoločnosti je **v interakcii s tromi „svetmi“**:

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

Každý občan v informačnej spoločnosti bude potrebovať pre svoj aktívny a kvalitný život primeranú gramotnosť vo vzťahu ku každému z uvedených „svetov“.

Vysokoškolsky vzdelaný človek bude musieť byť z tohto hľadiska veľmi dobre pripravený nielen odborne vzhľadom na absolvovaný odbor, ale bude musieť byť veľmi dobre vybavený súborom kompetencií aj pre digitálny a humánný „svet“.

Tak je možné skutočne naplniť poslanie vysokých škôl, ktorým je harmonický rozvoj osobnosti.

V tomto poslaní sú vysoké školy nezastupiteľné, pretože výchova na základných a stredných školách má úplne iné atribúty ako výchova na vysokej škole.

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

PREČO PRÁVE VYSOKÉ ŠKOLY?

- V **21. storočí** dochádza k zlomu vo vývoji ľudskej spoločnosti a **vytvára sa informačná spoločnosť**, v ktorej **hlavnú úlohu má výchova a vzdelávanie**.
- **Vysoké školy** majú v súčasnosti úlohu **transformovať** industriálnu spoločnosť Slovenska na spoločnosť **informačnú**, založenú na **zhodnocovaní informácií a znalostí**.
- Projekt **Dobrá reforma** umožňuje **transformáciu VŠ** na **univerzity 21. storočia**, čo sa odzrkadlí v **celom výchovno-vzdelávacom systéme** a vo **vedecko-výskumnej činnosti** posilnením **univerzít** výskumného charakteru.

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

PREČO PRÁVE VYSOKÉ ŠKOLY?

- **Hlavnou úlohou** slovenského vysokého školstva pre nasledujúce roky je **stat' na čele** transformácie **industriálnej spoločnosti Slovenska na spoločnosť informačnú.**
- **Vysoké školy** majú pred sebou cieľ **zabezpečiť** pre potreby informačnej spoločnosti **dostatok špecialistov** a štandardizáciou študijných programov všetkých odborov **dosiahnuť štandardné informačné kompetencie** všetkých absolventov vysokých škôl.

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

PREČO PRÁVE VYSOKÉ ŠKOLY?

- V nasledujúcich rokoch budú **ubúdať pracovné pozície** v priemysle z dôvodu jeho **reštrukturalizácie** (priemysel 4.0 = **bezobslužné systémy, umelá inteligencia a internetizácia produktov a technológií**).
- **Pracovné príležitosti** sa presunú do **inovačného priemyslu, do IT odvetvia, do služieb a tiež do vedy a aplikovaného výskumu**.
- Postupne dôjde k vytvoreniu **nového modelu postavenia človeka v spoločnosti**, ktorého aktivita sa presunie z výrobného procesu do **duševnej oblasti**.

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

ČO JE NEVYHNUTNÉ UROBIŤ?

Východiskovým riešením transformácie vysokoškolského vzdelávania je primeraná miera **štandardizácie študijných programov na všetkých VŠ v SR a interdisciplinarita**

štandardizovaná štruktúra študijného programu na vysokej škole

predmety pre
odbornú orientáciu

predmety pre
informačné kompetencie

predmety pre
ďalší
rozvoj osobnosti

Transformácia vysokého školstva na Slovensku

ČO POTREBUJEME V ŠKOLSTVE NA SLOVENSKU?

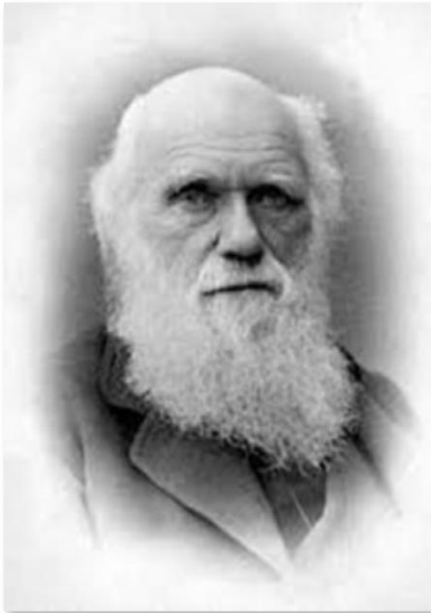
- **Potrebujeme nie evolúciu, ale revolúciu vo vzdelávaní, súčasný školský systém pretransformovať pre potreby informačnej spoločnosti.**
- **Informačné technológie spolu s kvalitnými učiteľmi vytvárajú príležitosť vnieť revolúciu do procesu vzdelávania.**
- **Pre rozvoj učiteľských kompetencií VŠ učiteľov je potrebné v rámci celoživotného vzdelávania organizovať na vysokých školách kurzy vysokoškolskej pedagogiky, ale aj ich nadstavbu – kurzy manažérstva kvality vysokoškolskej výučby.**

Čo potrebuje dnes slovenské vysoké školstvo?

Východiská pre reformu vysokého školstva:

- Je potrebné *deklarovat'* na úrovni vlády SR začatie procesu budovania *informačnej spoločnosti* ako integrovanej súčasti celosvetovej informačnej spoločnosti.
- *Lídrom* tohto procesu sa má stať MŠVVaŠ SR.
- Je potrebné pripraviť víziu rozvoja VŠ do roku 2030.
- Štandardizovať študijné programy v zmysle vízie.
- Manažérstvo kvality vysokej školy a manažérstvo kvality výučby.
- Rozvoj osobnosti študenta VŠ.
- Stratégiu rozvoja a strategické ciele s metrikami.
- Stanoviť štandardy pre vstup na VŠ.
- Financie a financovanie.

*„Neprežije najsilnejší druh,
ani najinteligentnejší, ale ten,
ktorý sa najlepšie prispôsobí zmene.“*

Charles R. Darwin
(1809 – 1882)